

עבודת השם

פרשת "ויקרא-ויאלף"

"אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם בְּלִבְכֶם, לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם:" (נצבים כטט)
שתהיו נצבים ומושרשים בארץ. לפי שנאמר קודם ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אותם למען תשכילו את כל אשר תעשו. ודרשו חז"ל ושמרתם זה לימוד ועשיתם זה מעשה. ואמרו חז"ל כל שמעשיו מרובים מחוכמתו למה הוא דומה לאילן ששורשיו מרובים וענפיו מועטים שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזים אותו ממקומו. וזהו שאמר הכתוב אע"פ שנצבותם על לימוד ומעשה, המעשה גדול שמצווה גודרת מצווה, ועשיתם אותם למען תשכילו את כל אשר תעשו, ואם יהיו מעשיכם מרובים אז תהיו נצבים כאילן ששורשיו מרובים. ועוד אמר להם משה מתי תזכו להיות נצבים ועומדים, כשתהיו אגודה אחת. וזהו שנאמר "כולכם".

מעשה היה בזמן אחד שהיה נוטה למות, קרא לכל בניו ואמר להם: הביאו לי אגודה של קנים לחים. הביאו לו האגודה. נתן את האגודה לכל אחד מהם ואמר להם האם אתם יכולים לשבור הקנים האלו. נטל כל אחד מהם האגודה והתאמץ בכל כוחו לשבורה ולא היה יכול. אמר להם אביהם הזקן, ועכשיו תראו כיצד אני שוברת. תמוה הבנים והיו מסתכלים זה בזה בתמיהה. נטל הזקן האגודה והתחיל מוציא קנה אחד קנה ושוברה. אמר להם הזקן: מזה תלמדו לקח. כל זמן שתהיו באגודה אחת אין אדם יכול להזיק לכם. אבל אם תהיו בפירוד ובמחלוקת, תישברו אחד אחד.

וזהו שאמר משה לישראל, אם תהיו היום כולכם כאיש אחד אין אחד יכול לשלוט בכם. וכן מצינו בנביאים שאין ישראל נגאלים עד שיהיו באגודה אחת, שנאמר: ילכו בית יהודה על בית ישראל ויבואו יחדו מארץ צפון (מכה ו), שאם יצטרפו יחד יהודה וישראל ולא יהיה פירוד ביניהם, אז יזכו לבוא יחדו מארץ צפון. (מעם לועז)

שלושה יידיים הגיעו לנייורק הסואנת, בחפשמ מקום מגורים ליד מקום עבודתם. בלית ברירה שכרו דירה קטנה בקומה הששים בבניין מגורים גדול. נחמה מועטת הייתה מעלית שדאגה להעלותם בכל ערב בשובם מעבודתם לקומה הששים. היה זה ליל ששי לאחר שבוע עמוס ומייגע, חזרו החברים בשעת ערב מאוחרת לביתם. גופם זקוק למעט מנוחה לחלץ את עצמותיהם העייפות. והנה אך קרבו אל המעלית חשכו עיניהם - פתק קטן הכריז: "המעלית מושבתת עקב תקלה טכנית". הם הבישו האחד בפני רעהו והחזירו דובר יותר ממילים, לעלות ברגל ששים קומות אין זה דבר פשוט כלל וכלל!

ישבו השלושה ושכסו עצה. אט אט התגבשה החלטה - בעשרים קומות הראשונות יספר אחד מהם בדיחות וסיפורים משעשעים, שיסירו את דעתם מהמאמץ הגופני הקשה של העלייה. בעשרים הקומות הבאות ישורר אחד מהם שירים ופיוטים הנעימים לאוזן. ובעשרים הקומות האחרונות יספר השלישי דברים עצובים שקרו בעולם, וכך מתוך היגון ישכח הקושי של העלייה. ואכן כך היה, בעשרים קומות הראשונות צחקו וצחקו עד שלא הרגישו בקושי העלייה. בעשרים הקומות הבאות נהנו מפיוטיו של חברים נעים זמירות ישראל. בעשרים קומות האחרונות נאנחו האנשים אנחות שוברות לב ודמעות היו בעיניהם, מהסיפורים העצובים ששמעו.

והנה בהגיעם לקראת הסוף ממש, כמה קומות לפני הקומה הששים, הזדקף לפתע בעל הסיפורים העצובים ואמר: אין לי יותר סיפורים עצובים. לחצו עליו חבריו שינסה בכל זאת להיזכר באיזה סיפור עצוב. חשב הלה ולבסוף אמר: אכן מצאתי דבר יותר עצוב מכל הסיפורים שאמרתי עד כה. מה? שאלו חבריו בדריכות. "שכחת את מפתחות הדירה למטה, ועלינו לרדת ולעלות שוב", השיב הלה...

והנמשל הוא: חיי האדם משולים לאותן קומות. בעשרים קומות הראשונות - דהיינו בעשרים שנים הראשונות של חיי האדם, צוחק הוא ומחייך. בעשרים שנים הבאות שר האדם שירים, משום שבאותן שנים נולדים לו ילדים ושאר שמחות. והעשרים קומות האחרונות, משולות לימי חייו האחרונים של האדם שיש בהם כמה מחלות וכל מיני עניני צער. אך אי לו לאדם שכשיגמור את סיפור חייו בלא תיקון מעשיו ויגיע לביידי של מעלה, יאמרו לו: חביבי, שכחת את המפתחות למטה, עליך לחזור שוב לרדת למטה ולהתחיל הכל מהתחלה! (סידור איש מצליח)

18:35	כניסת השבת
19:32	צאת השבת
18:54	שקיעה
20:06	ר. תם
6:27	הנץ

הפטרה: "שונש אשוישי"

"וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל."
 (וי'ד ל'א, א) רבותינו מביאים שהלך משה רבנו מפתח לפתח, ומבית לבית, ואמר להם "ראו זקנתי ומה יש בכוחי לעשות עתה, ורק תורה מצות ומעשי טובים שעשיתי הם עומדים לי" (הובא בספר "אמרי פי" הנד"מ להגאון המקובל רבי אליהו לופס זכותו יגן עלינו אמן). ומכאן למדו כמה חשוב שיוכיח אדם את חברו בדברי טובים ומועילים, שיש בהם טעם. והיא מצוה מפורשת בתורה: "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תישא עליו חטא", וידוע שכל ישראל הם ערבים זה לזה, ואמרו חכמינו זיכרונם לברכה, שמי שרואה את חברו עובר עברה, ואינו מוכיחו על פניו, מעלה עליו הכתוב כאילו הוא עשאה, והוא נענש תחילה.

מצינו בחורבן בית המקדש שלא הוכיחו זה את זה ונקנסה עליהם מיתה, ואף על פי שקיימו את כל התורה מאלף ועד תי"ו, אף על פי כן לא עמדה להם זכות התורה להגן עליהם. וידוע הדבר שכל מי שיש בידו למחות באנשי עירו, ולא מוחה, הרי זה נתפס בעון עירו, ואם ברורו נתפס בעון דורו. בימינו גברה מידת החנופה חס וחלילה,

סיפור בהמשכים
"המוכיח שנעלם" חלק ב.

ציצור: בהתרגשות רבה הוכתר הגאון רבי העשיל ועלה לשבת על כיסא הרבנות. הציבור ידע כי הוא גאון בתורה ובעל מידות טובות, אולם הבריות לא ידעו עד היכן גדולתו מגעת. הוא ביקש לעמוד מקרוב על מצב היהדות ביישובים הקטנים, ובכל מקום עורר את התושבים לקבוע עיתים לתורה ולהתחזק בקיום המצוות. הרב שמיע לפני הנוכחים דברי תורה, חיזק את ליבם לעסוק בתורה ובעבודת ה'... **המשך:** "אם-כן", אמר רבי העשיל, "אבקש ממך שתבוא עמי לקרוב ותהיה לי למוכיח קבוע, ואני אשלם לך חמישה-עשר טאלר ליום". נראה שהצעה קסמה למלמד, והוא הביע מיד את נכונותו. עתה יהיה תמיד לצידי של הרב. גם החיים בעיר הגדולה, שבה מתגוררים תלמידי-חכמים רבים ובתי-כנסת לרוב עומדים בה, יסייעו לו בחייו. הוא נפרד מתלמידיו ומבני היישוב, ויצא עם רבי העשיל לקראקוב. במשך שנים היה ה'מוכיח' מבקר כל תנועה ולו הקלה ביותר של הרב, ומעוררו מיד לתקן את מעשיו. רבי העשיל קיבל תמיד את תוכחתו בהכנעה, גם אם הייתה לעיני עם ועדה, והתאמץ מאוד שלא להיכשל. יום אחד איחר הרב לבוא לבית-הכנסת. הרב כבר התכונן לקבל את 'מנות' מאת ה'מוכיח'. כאשר נכנס לבית-הכנסת ראה כי ה'מוכיח' הבחין בכניסתו המאוחרת, אך לא אמר לו דבר. בסיום התפילה נכונה לרב הפתעה. ה'מוכיח' ניגש אליו בכובד-ראש ואמר: "מהיום והלאה אינני רוצה להיות ה'מוכיח' של כבוד הרב". הרב היה בטוח כי התפטרותו של ה'מוכיח' באה משום שאיחר לתפילה, והחל להתנצל כי לא עשה זאת בכוונה, אלא היה שקוע כל-כך בנבכי הסוגייה שלמד בביתו, עד שלא שם לב לשעה המתאחרת. ר' מרדכי הרגיעו ואמר, כי זו אינה סיבת התפטרות. להפך, הוא מרגיש שאינו מסוגל עוד להוכיח אותו. "מדוע?", תמה הרב. ר' מרדכי הביט ברבי העשיל בתמימות שאפינה אותו, ואמר: "כאשר נכנס הרב לבית-הכנסת ראיתי שגלוה אלך רבי יעקב מאורלייניש, מבעלי ה'תוספות'. אם הרב זכה לכך, מי אני שיוכיח אותו?". רבי העשיל התרגש למשמע דבריו של ר' מרדכי. "כיצד ידע שבדיוק בקושייתו של הר' מאורלייניש עסקתי בלימודי בביתו?", הרהר. ואכן, כל הבוקר עמל רבי העשיל למצוא תירוץ לקושיית ה'תוספות' ששאל הר' מאורלייניש, וזו הייתה סיבת איחורו. "אין זאת אלא שר' מרדכי אינו אדם פשוט כלל", הסיק הרב. לאחר שהרהר בדבר החליט הרב לבקש מר' מרדכי לגלות לפניו את זהותו הנסתרת, שזה עתה זכה להכיר בה, אולם באותו יום נעלם ר' מרדכי מהעיר ולא נראה עוד. **סוף!**

ואדם "מתבייש" לומר לחברו מדוע הוא עובר על מצות-המלך, מלכו שעולם? והוא עושה את עצמו כמי שלא רואה וכמי שלא שומע, אינו לנו מיום הדין, או לנו מיום התוכחה. וכשיבוא אדם זה במשפט ישאלוהו, על כבודך מחיתנו!!! מדוע על כבוש שמים לא מחית? ואז מה נענה ביום פקודה? או שיש מי שמפחד שמא יתלוצצו עליו הליצנים ויאמרו, מי שמך לאיש שר ושופט עלינו? או יאמרו לו: טול קורה מבין עיניך!!! ועל כך כתב "הפלא יועץ" שצריך להיזהר שלא להזכיר מי ששוגג באופן שיוודע בברור שלא ישמע, אך אם יודע שהדבר אסור והוא עובר עליו, לא יפחד אלא יוכיחו על פניו אולי ישוב מדרכו הרעה.

"וְקִרְאת אֶתְכֶם הָרְעָה, בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים.."(וי'ד ל'א, כט) על האדם לדעת שאפילו במצבים הקשים ביותר לעם ישראל ובתקופות הקשות והנוראות וגזרות משונות ובעקבתא דמשיחא צריכים הרבה השתדלות להיות באהבה כאיש אחד בלב אחד, שיש בכוח האחדות והאהבה בעם ישראל לעמוד כנגד כל הדברים הרעים והמצבים הקשים בעם ישראל, ועל זה בא הרמז וקראת אֶתְכֶם הָרְעָה ב־אַחֲרֵית הַיָּמִים שהם רִית אהבה, כי באהבה מתגברים על כל הרעות. (וידבר יוסף)

פִּינֵת הַהֲלָכוֹת
"דברים האסורים מדין השמעת קולי"
 ע"פ ילקוט יוסף כ"ר ה.

יג. יש אומרים שלא הותר שבות דשבות במקום מצוה או במקום חולי, אלא כשהשבות האחד על ידי גוי, אבל שבות דשבות ששניהם על ידי ישראל, אסור אפילו במקום מצוה. ויש חולקים ואומרים שלעולם יש להקל בשבות דשבות במקום מצוה אפילו שני השבותים נעשים על ידי ישראל, ויש לסמוך עליהם להקל כשיש צורך בכך.

יד. מותר להקיש בשבת על הדלת וכיוצא בזה. וכן מותר להכות בשבת על הדלת בטבעת הקבועה בה, מאחר שכל זה אינו דרך שיר וגם אינו מתכוין לשיר. וכן הוא דעת מרן השלחן ערוך. אולם לדעת הרמ"א אין להקל בזה, אחר שעושה כן בכלי המיוחד לכך. והדבר פשוט שלכל הדעות אסור להשתמש בשבת בפעמון חשמלי. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד עד)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
 המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
 יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
 כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"